

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026807	Félix Muriel	Rianxo	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CMSSC01	Atención a persoas en situación de dependencia	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0211	Destrezas sociais	2022/2023	7	123	147

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	FRANCISCO JAVIER FERRÍN BROCOS
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O presente documento contempla a programación didáctica do módulo profesional de Destrezas Sociais. Dita programación, está dirixida a alumnado matriculado en réxime ordinario no segundo curso do Ciclo Medio de Técnico en Atención a Persoas en Situación de Dependencia, pertencente á familia profesional de Servizos socioculturais e á comunidade.

No que respecta á súa aplicación, está deseñada para executarse no curso académico 2022-23, cunha duración total de 123 horas. A súa finalidade é actuar como guía da acción educativa, adecuando o proceso de ensinanza ao contexto do centro e á realidade da aula, sen perder como referencia os obxectivos e competencias establecidas no Decreto 226/2012, do 18 de outubro, polo que se establece o currículo do ciclo.

Perfil profesional do título:

O título abrangue 3 cualificacións profesionais, que albergan a súa vez varias unidades de competencia:

- Atención sociosanitaria a persoas no domicilio
- Atención sociosanitaria a persoas dependentes en institucións sociais
- Xestión de chamadas de teleasistencia

O logro de tales competencias facultará ao alumnado para o exercicio profesional na prestación de servizos ás persoas, de carácter asistencial, psicosocial e de apoio á xestión doméstica. A este respecto, destácanse como ocupacións máis salientables:

- Coidador ou coidadora de persoas en situación de dependencia en diferentes institucións e/ou domicilios.
- Coidador ou coidadora en centros de atención psiquiátrica.
- Xerocultor ou Xerocultora.
- Gobernante e subgobernante de persoas en situación de dependencia en institucións.
- Auxiliar responsable de planta de residencias de maiores e persoas con discapacidade.
- Auxiliar de axuda a domicilio.
- Traballador/a familiar.
- Auxiliar de educación especial.
- Asistente persoal.
- Teleoperador/a de teleasistencia.

Con respecto á prospectiva do título no sector, cabe sinalar que as medidas establecidas na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia, así como o aumento de persoas da terceira idade, fai previsible unha alta inserción laboral e unha tendencia de crecemento estable. A diminución de coidadores informais no ámbito familiar redundará tamén nunha maior empregabilidade das persoas con esta titulación.

Competencia xeneral

A competencia xeral a acadar con este título é atender as persoas en situación de dependencia no ámbito domiciliario e institucional, co fin de manter e mellorar a súa calidade de vida, realizando actividades asistenciais e non asistenciais, psicosociais e de apoio á xestión doméstica, aplicando medidas e normas de prevención e seguridade, e derivándoas a outros servizos. (art.4).

Competencias profesionais, persoais e sociais relacionadas co módulo:

- a) Determinar as necesidades asistenciais e psicosociais da persoa en situación de dependencia mediante a interpretación da información obtida acerca da persoa a través do plan de atención individual, respectando a súa confidencialidade.
- b) Organizar as actividades de atención ás persoas en situación de dependencia, favorecendo a súa colaboración e a da familia, e tendo en conta as directrices establecidas no plan de atención individualizada.
- i) Aplicar medidas de prevención e seguridade tanto para as persoas en situación de dependencia como para o persoal profesional, en distintos

ámbitos de intervención.

- m) Realizar tarefas de acompañamento e asistencia persoal, respectando as directrices do plan individual de vida independente e as decisións da persoa usuaria.
- n) Asesorar as persoas en situación de dependencia, as familiares e o persoal coidador non formal, proporcionándolles pautas de actuación no coidado e na atención asistencial e psicosocial, e adecuando a comunicación e as actitudes ás características das persoas interlocutoras.
- ñ) Resolver as continxencias con iniciativa e autonomía, amosando unha actitude autocrítica e procurando alternativas para favorecer o benestar das persoas en situación de dependencia.
- o) Colaborar no control e no seguimento das actividades asistenciais, psicosociais e de xestión domiciliaria, cubrindo os rexistros oportunos, manexando as aplicacións informáticas do servizo e comunicando as incidencias detectadas.
- r) Actuar con responsabilidade e autonomía no ámbito da súa competencia, organizando e desenvolvendo o traballo asignado, e cooperando ou traballando en equipo con outros profesionais no contorno de traballo.
- t) Comunicarse eficazmente, respectando a autonomía e competencia das persoas que interveñen no ámbito do seu traballo.
- u) Aplicar os protocolos e as medidas preventivas de riscos laborais e protección ambiental durante o proceso produtivo, para evitar danos nas persoas, no contexto laboral e no ambiente.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Destrezas sociais e emocionais	Traballaremos sobre as destrezas sociais e emocionais necesarias para levar a cabo unha práctica profesional óptima	41	25
2	Traballando en equipo	Traballaremos sobre as características, elementos dos grupos e distintas técnicas de dinamización ademais das vantaxes do traballo en equipo fronte ó individual.	37	25
3	Xestionando os conflitos...	Nesta unidade afondaremos na abordaxe dos conflitos e as estratexias para xestionalos de forma axeitada, achegándonos ós procesos de mediación e negociación.	36	25
4	Avaliando...	Na última unidade centraremos na avaliación dos procesos grupais e da propia competencia social, establecendo pautas de mellora.	33	25

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Destrezas sociais e emocionais	41

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza estratexias e técnicas para favorecer a comunicación e a relación social co seu medio, para o que analiza os principios da intelixencia emocional e social.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbense os principios da intelixencia emocional e social.
CA1.1.1 Descríbense os compoñentes das habilidades sociais e a súa influencia nas relacións interpersoais e de coidado
CA1.1.2 Descríbense os principios da intelixencia emocional e a súa influencia nas relacións interpersoais e de coidado
CA1.2 Valorouse a importancia das habilidades sociais e comunicativas no desempeño do labor profesional e nas relacións interpersoais.
CA1.2.1 Valorouse a relación de coidado como forma de relación das TAPSD
CA1.3 Identificáronse os estilos de comunicación, as súas vantaxes e as súas limitacións.
CA1.4 Identificáronse as principais barreiras e interferencias que dificultan a comunicación.
CA1.5 Estableceuse unha comunicación eficaz para recibir instrucións e intercambiar ideas ou información.
CA1.6 Utilizáronse as habilidades sociais adecuadas á situación.
CA1.7 Demostrouse interese por non xulgar as persoas e respectar os seus elementos diferenciadores persoais (emocións, sentimentos e personalidade).
CA1.8 Demostrouse unha actitude positiva cara ao cambio e a aprendizaxe.

4.1.e) Contidos

Contidos
Intelixencia emocional: educación emocional; emocións e sentimentos. A relación de coidado Importancia das destrezas sociais e a intelixencia emocional na relación de coidado Habilidades sociais e conceptos afíns. Importancia das habilidades sociais no exercicio profesional. Análise da relación entre comunicación e calidade de vida nos ámbitos de intervención. Proceso de comunicación. Comunicación verbal e non verbal. Estilos de comunicación. Papel da comunicación nas relacións interpersoais. Estratexias para unha comunicación eficaz. Valoración comunicativa de contexto. Elementos facilitadores e obstáculos na comunicación

Contidos

Valoración da importancia das actitudes e das habilidades sociais e comunicativas na relación de axuda.

Mecanismos de defensa e comunicación.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Traballando en equipo	37

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Aplica técnicas de traballo en grupo adecuadas ao papel que desempeñe en cada momento.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Descríbense os elementos fundamentais dun grupo e os factores que poidan modificar a súa dinámica.
CA2.2 Analizáronse e seleccionáronse as técnicas de dinamización e funcionamento de grupos.
CA2.2.1 Descríbense técnicas de dinamización axeitadas a un grupo e situación determinado
CA2.3 Explicáronse as vantaxes do traballo en equipo fronte ao individual.
CA2.4 Diferenciáronse os papeis e a tipoloxía dos membros dun grupo.
CA2.5 Respectáronse as diferenzas individuais no traballo en grupo.
CA2.6 Identificáronse as principais barreiras de comunicación grupal.
CA2.7 Definiuse a repartición de tarefas como procedemento para o traballo grupo.
CA2.7.1 Valórouse positivamente a repartición de tarefas como procedemento para o traballo en equipo
CA2.8 Colaborouse na creación dun ambiente de traballo relaxado e cooperativo.

4.2.e) Contidos

Contidos
O grupo: tipos e características; desenvolvemento grupal.
0Valoración do papel da motivación na dinámica grupal.
Interpretación da estrutura e procesos de grupo.
Papeis e tipoloxías das persoas integrantes do grupo.
Técnicas de dinamización de grupos.
Valoración da importancia da comunicación no desenvolvemento do grupo.
Comunicación nos grupos: principais barreiras.
Equipos de traballo: organización e reparto de tarefas; traballo individual e en grupo.
Aplicación de estratexias de traballo cooperativo.
A confianza no grupo.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Xestionando os conflitos...	36

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Aplica técnicas de xestión de conflitos e resolución de problemas, para o que interpreta as pautas de actuación establecidas.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Analizouse a orixe dos problemas e dos conflitos.
CA3.2 Relacionáronse os recursos técnicos utilizados cos problemas estándar.
CA3.3 Presentouse ordenadamente e con claridade o proceso seguido e os resultados obtidos na resolución dun problema.
CA3.4 Planificáronse as tarefas que cumpra realizar con previsión das dificultades e do xeito de superalas.
CA3.5 Respectáronse as opinións das outras persoas acerca das posibles vías de solución de problemas.
CA3.6 Definiuse o concepto e os elementos da negociación na resolución de conflitos.
CA3.7 Identificáronse os comportamentos posibles nunha situación de negociación, así como a súa eficacia.
CA3.8 Discriminou entre datos e opinións.
CA3.9 Definirose o concepto e os elementos da mediación na resolución de conflitos

4.3.e) Contidos

Contidos
Técnicas de mediación O conflito nas relacións interpersoais: causas. Aplicación das estratexias de resolución de conflitos. Proceso de toma de decisións. Xestión de conflitos: negociación e mediación. Valoración do respecto e a tolerancia na resolución de problemas e conflitos.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Avaliando...	33

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Valora o seu grao de competencia social para o desenvolvemento das súas funcións profesionais, e analiza a súa incidencia nas relacións interpersoais e grupais.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Identifícanse os indicadores de avaliación da competencia social.
CA4.1.1 Identifícanse os indicadores de avaliación da competencia social do individuo
CA4.1.2 Identifícanse os indicadores de avaliación da competencia social no grupo
CA4.2 Rexístrouse a situación persoal e social de partida do persoal.
CA4.2.1 Rexístrouse a situación persoal de partida do persoal
CA4.2.2 Rexístrouse a situación social de partida do persoal
CA4.3 Rexístranse os datos en soportes establecidos.
CA4.3.1 Rexístranse os datos en soportes establecidos para a avaliación da competencia social do individuo
CA4.3.2 Rexístranse os datos en soportes establecidos para a avaliación da competencia social en grupo
CA4.4 Interpretáronse os datos recollidos.
CA4.4.1 Interpretáronse os datos recollidos na avaliación da competencia social do individuo.
CA4.4.2 Interpretáronse os datos recollidos na avaliación da competencia social en grupo.
CA4.5 Identifícanse as actuacións realizadas que cumpran mellorar.
CA4.5.1 Identifícanse as actuacións realizadas que cumpran mellorar na competencia social do individuo
CA4.5.2 Identifícanse as actuacións realizadas que cumpran mellorar na competencia social en grupo
CA4.6 Marcáronse as pautas de mellora.
CA4.6.1 Marcáronse as pautas de mellora na competencia social do individuo
CA4.6.2 Marcáronse as pautas de mellora na competencia social en grupo
CA4.7 Efectuouse a valoración final do proceso.

4.4.e) Contidos

Contidos

Indicadores da competencia social.

Indicadores da competencia social do individuo

Indicadores da competencia social do individuo en grupo

Rexistro e interpretación de datos da competencia social.

Rexistro e interpretación de datos da competencia social do individuo

Rexistro e interpretación de datos da competencia social do individuo en grupo

Identificación de aspectos susceptibles de mellora. Proposta de actuación.

Identificación de aspectos susceptibles de mellora. Proposta de actuación. Nivel individual

Identificación de aspectos susceptibles de mellora. Proposta de actuación. Nivel grupal

Valoración da autoavaliación como estratexia para a mellora da competencia social.

Valoración da autoavaliación como estratexia para a mellora da competencia social dun/ha mesmo/a

Valoración da autoavaliación como estratexia para a mellora da competencia social dentro dos grupos

Análise e proceso de formación inicial e ao longo da vida do persoal profesional do traballo social.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Teñen a consideración de mínimos exigibles aqueles criterios de avaliación establecidos como tales no deseño das unidades didácticas desta programación. Os mínimos guiarán o proceso de avaliación ordinaria do módulo, e serán a referencia para desenvolver as probas de recuperación das partes non superadas e as probas de avaliación extraordinaria do alumnado con perda de avaliación continua.

A PONDERACIÓN ESTABLECIDA PARA CADA INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN ESTÁ DETERMINADA NO APARTADO CORRESPONDENTE Á AVALIACIÓN DENTRO DE CADA UD, DENTRO DESTA MESMA PROGRAMACIÓN (PESO ESTABLECIDO PARA CADA CA, AVALIADO POR UN ÚNICO INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN CADA UN, TAL E COMO RECOMENDA A NORMA)

En canto aos criterios de cualificación, sinalar que a avaliación do módulo farase en función dos CA do currículo e o peso (%) establecido para cada un no apartado de UD. Así, para acadar unha avaliación positiva no módulo, o alumnado deberá obter unha cualificación positiva (cualificación numérica igual ou maior que 5 sobre 10) en todos os CA considerados como mínimos exigibles tendo en conta o seu peso dentro da UD correspondente. Non será necesario superar as probas relacionadas con CA que non sexan declarados mínimos exigibles sempre que a nota global da UD sexa aprobado tendo en conta a ponderación dos instrumentos de avaliación.

Deste xeito, para calcular a cualificación final de módulo, ponderaranse as cualificacións obtidas nos CA dentro de cada UD, e esa cualificación será de novo ponderada segundo o peso que a propia unidade teña dentro da programación xeral (lembramos, sempre e cando os CA considerados mínimos teñan esa cualificación positiva).

A cualificación trimestral de cada alumna e alumno será a determinada pola media ponderada da cualificación obtida nas UD correspondentes a ese trimestre. A cualificación numérica das avaliación trimestrais e a final serán en número enteiro entre 1 e 10, sen decimais, redondeando ao punto máis próximo cara arriba os iguais ou maiores que 5.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

A fase formativa da avaliación permite identificar anomalías no proceso de ensinanza e detectar precozmente os déficits na adquisición dos obxectivos por parte do alumnado para adoptar as medidas correctoras oportunas. Con todo, estas medidas resultan en ocasións insuficientes, polo que si algún alumno/a non acada unha cualificación positiva en CAs considerados mínimos exigibles, poderá realizar actividades de recuperación das mesmas nas datas comprendidas entre a terceira sesión de avaliación parcial e a avaliación final do módulo.

Estas actividades estableceranse de forma individualizada atendendo ás capacidades do alumno/a e incluírán as modificacións metodolóxicas pertinentes para facilitar que o alumnado poida acadar os niveis mínimos esixidos. Concretaranse para cada alumno/a tomando como referencia os RAs, CAs, contidos e obxectivos non acadados, a través da realización de actividades semellantes ás propostas durante o curso e/ou unha proba escrita.

O alumnado será informado mediante un Informe de Avaliación Individualizado que incluírá as cualificacións parciais ou valoracións de aprendizaxe outorgadas ata ese momento ao alumno/a, as medidas tomadas de reforzo educativo ou de flexibilización na duración das ensinanzas, as validacións ou exencións concedidas, as actividades propostas para a recuperación de módulos, e cantos outros aspectos de índole educativa se consideren.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Para o alumnado con perda do dereito á avaliación continua, terase en conta tal e como establece o artigo 25.3 da Orde do 12 de xullo de 2011: o número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua nun determinado módulo será do 10% respecto da súa duración total. Para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o equipo docente valorarán as circunstancias persoais e laborais do alumno ou alumna na xustificación desas faltas, cuxa aceptación será acorde co establecido na correspondente NOF do centro. O alumnado con PD

poderá seguir asistindo a clase con carácter presencial salvo en actividades que impliquen riscos. Para informar ao alumnado, o centro enviará un apercibimento ao alumno ou á alumna cando as faltas de asistencia no módulo superen o 6% respecto da súa duración total (9 non asistencias) no que se indicará que perderá o dereito á avaliación continua no módulo se acumúlase un 10% de non asistencias con respecto á súa duración total. Producirase a perda do dereito de avaliación continua cun total de 15 faltas de asistencia non xustificadas. Acadada, comunicárase a perda do dereito á avaliación continua, quedando constancia do apercibimento e a comunicación de perda na Secretaría do centro.

O sistema extraordinario de avaliación para o alumnado que teña perda do dereito á avaliación continua consistirá nunha proba escrita teórico-práctica que versará sobre os CAs mínimos esixibles do módulo, sendo necesario unha cualificación mínima de 5 sobre 10 en cada un deles para obter a avaliación positiva.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

SEGUIMENTO DA PROGRAMACIÓN

O seguimento da programación SERÁ DESENVOLVIDA A TRAVÉS DA PLATAFORMA INFORMÁTICA ESTABLECIDA POLA CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E UNIVERSIDADE, TAL E COMO ESTABLECE a Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021-2022, que establece que "os centros (...) deberán utilizar para a elaboración e o seguimento das programacións dos módulos profesionais dos títulos establecidos ao abeiro da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, a aplicación informática web de programacións (...), para as entregas, para a supervisión e comprobación (...) tamén se debe utilizar a aplicación mencionada". A persoa docente dará conta mensualmente nas reunións de equipo docente deste seguimento. No caso de modificacións na programación, xustificárase debidamente e deixarase o correspondente modelo de Seguimento da programación anexo o acta de reunión do equipo docente ou do Departamento da familia profesional .

Ao final de curso se realizará a Memoria final do módulo segundo o modelo establecido na que se incluírán todas as propostas de mellora feitas durante o curso e que servirán como base para a elaboración das programacións do vindeiro curso.

AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE

A avaliación da práctica docente será desenvolvida tanto de xeito continuo ao longo do proceso Recollendo información daqueles aspectos que sexa necesario mellorar para facelo no momento se a situación o permite, como o final de cada trimestre desenvolverase unha avaliación conxunta co alumnado a través dun diálogo aberto sobre o desenvolvemento do módulo.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Segundo establece o artigo 28 da Orde de 12 de xullo de 2011, ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e alumna así como as súas capacidades. Nesta sesión a docente encargada da titoría dará a información dispoñible sobre as características xerais do grupo ou sobre circunstancias, con incidencia educativa, do alumnado. O tratado nesta sesión e os acordos adoptados recolleranse nunha acta da que se entregará copia a Xefatura de Estudos, especialmente aqueles que teñan que ver con aspectos de flexibilización na duración das ensinanzas. Esta flexibilización modular refírese ao recollido no artigo 15 desta mesma Orde, que establece que o alumnado con NEAE poderá ser autorizado para cursar os ciclos formativos en réxime ordinario de modo fragmentado por módulos, cunha temporalización distinta a establecida con carácter xeral. Esta solicitude será presentada pola Dirección do Centro, perante a Inspección Educativa.

Respecto do módulo en sí, ao inicio do curso o docente desenvolverá unha avaliación inicial para axustar a proposta educativa ao grupo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

A intervención educativa ante as necesidades específicas de apoio educativo responderá ao principio de inclusión, o que implica contemplar a diversidade do alumnado como norma e non como medida que corresponde ás necesidades duns poucos. A este respecto, garantiranse os principios estipulados no artigo 4 do Decreto 229/2011, de 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade: normalización e inclusión; equidade, igualdade de oportunidades e non discriminación; flexibilidade e accesibilidade; interculturalidade e promoción da convivencia. Terase tamén en conta o principio de "deseño para todos", estipulado no artigo 61 do Decreto 114/2010.

De feito, articúlense medidas para a atención da diversidade de intereses, capacidades e ritmos de aprendizaxe do conxunto de integrantes da aula, priorizando sempre as medidas de carácter ordinario e normalizador.

Para favorecer a atención á diversidade promúlgase a nivel organizativo unha actitude positiva na relación do profesor/a co alumnado, a interrelación do alumnado mediante diversidade de agrupamentos e traballo cooperativo, así como cambios nos elementos materiais e organizativos. As medidas a adoptar a este respecto serán:

- Adecuación da programación didáctica ao entorno e ao alumnado.
- Adecuación da organización da aula ás características do alumnado.
- Metodoloxía baseada no traballo colaborativo e titorización entre iguais.
- Adaptación dos tempos e instrumentos de avaliación.
- Realización de actividades de reforzo e recuperación.
- Desenvolvemento da acción tutorial.

A metodoloxía seleccionada contará con variedade de estratexias. Se favorecerá en todas elas a experiencia directa e a reflexión, a potenciación do proceso de ensinanza- aprendizaxe horizontal e a combinación de diferentes canles expositivos. As actividades serán diversas, favorecendo a libre elección de temáticas para atender aos diferentes intereses. A avaliación será continua para poder atallar e previr posibles necesidades.

Polo tanto, o equipo docente adaptará e xustificará as programacións ás necesidades educativas do alumnado que forme o seu grupo de atención. Con todo, cando o progreso dun alumno/a non responda globalmente aos obxectivos programados, o profesorado adoptará as oportunas medidas de reforzo educativo. Estas medidas serán individualizadas, tendo en conta as características particulares do alumno/a. Algunhas das posibles medidas a adoptar para axudar ao alumnado con dificultades son:

- Establecer claramente os obxectivos mínimos a conseguir.
- Desenvolver diversas actividades sobre un mesmo contido, variando o grao de dificultade e o tipo de procesos que se poñen en xogo.
- Favorecer a colocación do alumnado no lugar máis adecuado para cada persoa.
- Flexibilizar a colocación do mobiliario en caso de que poida ser de axuda.
- Propoñer traballos colaborativos e actividades en pequenos grupos

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Considérase fundamental indagar na formación en valores do alumnado, co obxectivo non só de mellorar a súa capacitación profesional se non tamén de fomentar a conciencia crítica que lle permita participar con plena liberdade na sociedade que o rodea. A este respecto, a LOE (non modificada en este aspecto pola LOMLOE) establece entre os fins da educación a formación para a paz, o respecto aos dereitos humanos, a vida en común, a cooperación e solidariedade entre os pobos así como a adquisición de valores que propicien o respecto cara os seres vivos e o medio ambiente, incorporando á competencia social e cidadá como parte das competencias básicas dos currículos.

En consecuencia, ademais de abordar os contidos relacionados cos valores contemplados no currículo (Decreto 226/2012), esta programación abordará de xeito transversal temáticas relacionadas coa educación en valores, fomentando no alumnado un comportamento responsable, autónomo, participativo, socialmente habilidoso e respectuoso co medio. A educación en valores tratarase dun modo integral ao longo de todo o proceso de ensino aprendizaxe, promovendo que o alumnado sexa capaz de actuar con criterio propio, contribuíndo á paz e á democracia e

mantendo actitudes construtivas, solidarias e responsables ante os dereitos e obrigas cidadáns.

- Educación cívica. Criterios de actuación que favorezan intercambios e comportamentos de respecto, honestidade, tolerancia e flexibilidade coas demais persoas, propoñendo situacións que lle supoñan conflito ou dilema, en las que teña que reflexionar, valorar, argumentar, etc
- Educación para a convivencia. Procurarase a resolución de conflitos fomentando o diálogo baseado no respecto, e, procurando atopar solución de consenso de xeito democrático; de-senvolveranse habilidades para o traballo en equipo.
- Educación para a saúde, respectando as normas de seguridade e hixiene no manexo de equipos e equipamentos e reflexionando sobre a necesidade de establecer normas de seguridade e hixiene persoais.
- Educación ambiental e da/o consumidor/a, de forma que o alumnado desenvolva criterios de uso racional dos recursos existentes, tomando conciencia da súa escaseza ou esgotamento.
- Educación para a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes, cunha actitude aberta a novas formas organizativas baseadas no respecto e prescindindo dos estereotipos de xénero, uso da linguaxe non sexista e actitude crítica fronte a expresións sexistas.
- Interculturalidade, traballando en todo momento dende o respecto as distintas culturas e xeitos de entender o mundo, entendéndoos como un enriquecemento e un valor social e cultural.
- Educación para a competencia tecnolóxica. O alumnado utilizara as novas tecnoloxías na consulta de información técnica, nos informes, memorias e exposicións orais e escritas, promovendo un uso responsable das mesmas e valorando as novas formas de comunicación

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Ao longo do curso promoveranse, desde o módulo ou en colaboración con outros, diferentes actividades complementarias e extraescolares tendentes a unha adecuada consecución dos resultados de aprendizaxe previstos no currículo, na seguinte liña de actuación:

- Participación en charlas relacionadas coa temática do módulo.
- Visitas a centros de atención á dependencia da contorna
- Levarase tamén a cabo a organización de actos conmemorativos de datas significativas ou tradicionais.

A programación estará aberta a novas actividades e propostas que se podan presentar ao longo do curso. Neste senso iranse facendo achegas a través do equipo docente de ciclo e será de especial importancia a celebración da Semana da Diversidade no centro que se ven celebrando dende anos anteriores en colaboración con diversas entidades da comarca e o departamento de Orientación, entre outros.

10. Outros apartados

10.1) Difusión da programación

En canto esta programación estea supervisada pola autoridade competente, o docente entregará ao alumnado un extracto desta programación a través da aula virtual, explicando claramente os criterios de avaliación e cualificación. Asimesmo, unha copia na que consten os apartados mínimos necesarios para a información do alumnado quedará para consulta na web do centro.

10.2) Consideracións respecto da situación sanitaria

Debido á situación sanitaria provocada pola COVID-19, as ferramentas baseadas nas TICs acadan un maior protagonismo se cabe no proceso de ensino.aprendizaxe, consolidándose a aula virtual como ferramenta básica e necesaria para o avance deste proceso. Será labor docente a dinamización da mesma, así como a motivación do alumnado para o seu uso.

As actividades propostas ao longo desta programación están deseñadas para ser desenvolvidas preferentemente na modalidade presencial, pero son o suficientemente flexibles para, no caso de que a situación sanitaria así o recomendase, e as autoridades educativas o decidiran, ser adaptadas paras as modalidades semipresencial ou telemática.

Estas actividades serán tamén adaptadas á modalidade telemática para o alumnado confinado por mor da COVID-19 co obxectivo de garantir a

súa igualdade de oportunidades respecto do resto do grupo, E IGUALMENTE SERÁN AS CONSIDERADAS NO CASO DUN CONFINAMENTO XERAL, PODENDO O ALUMNADO REALIZAR INFORMES E ACTIVIDADES GRUPAIS A TRAVÉS DE RECURSOS COLABORATIVOS (Dropbox, GoogleDrive, ETC) E SENDO ENTREGADOS A TRAVÉS DA AULA VIRTUAL (DO MESMO XEITO QUE SE FAI NO CASO DE FORMACIÓN PRESENCIAL), SENDO RESOLTAS AS DÚBIDAS E O SEGUIMENTO A TRAVÉS DOS FOROS CORRESPONDENTES E A MENSAXERÍA PRIVADA, E SENDO PROGRAMADAS CON TEMPO SUFICIENTE PARA SER REALIZADAS E ENTREGADAS EN TEMPO E FORMA. DESTA MESMA FORMA PODERÁN SER ENTREGADAS ACTIVIDADES E INFORMES INDIVIDUAIS. AS PROBAS ESCRITAS SERÍAN PROGRAMADAS CON ANTELACIÓN SUFICIENTE, CONSISTINDO EN SUPOSTOS CON TEMPO LIMITADO REALIZABLES TELEMÁTICAMENTE.